

Przegląd ważniejszych wydarzeń (15 września – 15 października 2009)

15–18.09. W Wiśle odbyła się 33. Międzynarodowa Konferencja Instytutów Bezpieczeństwa Górniczego, organizowana pod patronatem wicepremiera i ministra gospodarki Waldemara Pawlaka oraz prezesa Wyższego Urzędu Górniczego Piotra Litwę przez Główny Instytut Górnictwa.

15–18.09. W Tatrzańskiej Łomnicy (Słowacja) odbyła się międzynarodowa konferencja nt. *Geoekologiczne problemy gór wysokich*, zorganizowana przez Stowarzyszenie

Geomorfologów Polskich, Polską Asocjację Ekologii Krajobrazu oraz *Asociacia slovenskych geomorfologov pri SAV*.

16–18.09. W Sosnowcu odbyło się XVI Sympozjum z cyklu Współczesne Problemy Hydrogeologii zorganizowane przez Zakład Hydrogeologii i Geologii Inżynierskiej Wydziału Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego i Państwowy Instytut Geologiczny — Państwowy Instytut Badawczy. Uczestniczący w sympozjum główny geolog

kraju Henryk Jacek Jezierski poinformował podczas ceremonii otwarcia, że od ostatniego XV Sympozjum w Ministerstwie Środowiska został dokonany ostateczny podział kompetencji w zakresie prowadzenia nadzoru nad pracami hydrogeologicznymi pomiędzy Krajowym Zarządem Gospodarki Wodnej, Głównym Inspektoratem Ochrony Środowiska oraz Departamentem Geologii i Koncesji Geologicznych w Ministerstwie Środowiska. Wspomnił również o przyjętych przez Ministerstwo Środowiska dokumentach *Kierunki badań w dziedzinie hydrogeologii (na lata 2008–2015)* i *Kierunki badań w dziedzinie geologii surowcowej (na lata 2009–2015)* oraz o uruchomionych dużych programach finansowanych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej a koordynowanych przez PIG, takich jak modernizacja i przystosowanie do dyrektywy unijnych sieci monitoringu wód podziemnych, dokumentowanie Głównych Zbiorników Wód Podziemnych oraz wykonywanie kolejnych arkuszy seryjnej *Mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1 : 50 000*.

17.09. W Sali Sejmu Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach odbyła się uroczystość wręczenia nagród VIII Ogólnopolskiego Konkursu *Lider Innowacji 2009*. Wśród laureatów znalazł się Instytut Nafty i Gazu w Krakowie, który otrzymał tytuł *Lidera Innowacji 2009* za *Opracowanie i wdrożenie na potrzeby polskiego przemysłu rafineryjnego innowacyjnych światowej klasy rozwiązań technologicznych związanych z procesami doskonalenia jakości paliw i olejów, wytwarzania nowoczesnych dodatków uszlachetniających paliwa oraz za rozwiązania proekologiczne dotyczące biokomponentów w paliwach, a także utylizacji wysoce niebezpiecznych dla środowiska odpadów ropopochodnych*. Tytuł *Lider Innowacji* jest przyznawany za wieloletni wybitny wkład w rozwój innowacyjności polskiej gospodarki oraz w promocję i wspieranie wynalazczości na terenie województwa śląskiego. Tegoroczna VIII edycja konkursu została zorganizowana pod honorowym patronatem marszałka województwa śląskiego i prezesa Urzędu Patentowego RP. Statuetki wręczył marszałek województwa śląskiego Bogusław Śmigielski oraz przewodniczący sejmiku Michał Czarski. W imieniu Instytutu Nafty i Gazu statuetkę *Lidera Innowacji 2009* odebrał rzecznik patentowy mgr inż. Andrzej Stachowski oraz dr Leszek Ziemiański.

18.09. W odbywających się w Zabrze pod hasłem *Świat bez tajemnic V Dniu Nauki* wzięło udział ponad 40 instytucji naukowych, w tym m.in.: Oddział Górnośląski Państwowego Instytutu Geologicznego — Państwowego Instytutu Badawczego, Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, Politechnika Śląska, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN w Zabrzu, Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach, Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Katowicach, Centrum Nauki *Kopernik* w Warszawie i Wyższa Szkoła Mechatroniki w Katowicach. W stoisku PIG przedstawiono kolekcje minerałów i skamieniałości oraz metody badawcze w zakresie hydrogeologii i petrologii. Dzień Nauki w Zabrzu został zorganizowany przez: Fundację Rozwoju Kardiochirurgii, Urząd Miasta w Zabrzu i Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego.

23–25.09. W Bukowinie Tatrzańskiej odbył się II Ogólnopolski Kongres Geotermalny pt. *Energia geotermalna dla zrównoważonego rozwoju i ochrony klimatu*, zorganizowany przez Polskie Stowarzyszenie Geotermiczne z siedzibą w Krakowie, Oddział Karpacki Państwowego Instytutu Geologicznego — Państwowego Instytutu Badawczego, Katedrę Surowców Energetycznych Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie oraz Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią Polskiej Akademii Nauk w Krakowie. W kongresie uczestniczył m.in. główny wystąpieniu przedstawił doświadczenia oraz możliwości wykorzystania wód geotermalnych, zwłaszcza na potrzeby rekreacji.

24–25.09. Na Wydziale Górnictwa i Geologii Politechniki Śląskiej w Gliwicach odbyła się konferencja naukowa *Metody i środki rekultywacji biologicznej terenów przemysłowych* zorganizowana przez Instytut Geologii Stosowanej PŚ, *Armada Development SA, Haldex SA, Katowicki Holding Węglowy SA* oraz *Małopolską Hodowlę Roślin sp. z o.o.*

24–25.09. Podczas XVII Międzynarodowych Targów Turystycznych w Warszawie po raz pierwszy został zaprezentowany temat geoturystyka. Na zaproszenie Polskiej Organizacji Turystycznej Państwowego Instytutu Geologicznego — Państwowego Instytutu Badawczego przedstawił główne założenia geoturystyki oraz możliwości jej rozwoju w Polsce. Przeprowadzono również mały *quiz* dotyczący przedstawianych treści o geoturystyce. Zainteresowani mogli otrzymać także foldery opracowane przez PIG, prezentujące ciekawe geologiczne regiony Polski.

24–27.09. W Świętym Krzyżu (Góry Świętokrzyskie) odbyła się międzynarodowa konferencja pt. *Magmatism and metamorphism in the Holy Cross Mts.*, z okazji 40-lecia Polskiego Towarzystwa Mineralogicznego. Konferencja była organizowana przez PTMin, Wydział Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego, Uniwersytet Kielecki im. Jana Kochanowskiego, Wydział Geologii Uniwersytetu Warszawskiego, Oddział Świętokrzyski Państwowego Instytutu Geologicznego — Państwowego Instytutu Badawczego oraz Komitet Nauk Mineralogicznych Polskiej Akademii Nauk. Stanowiła jednocześnie XVI Spotkanie Sekcji Petrologicznej PTMin i VI Spotkanie PTMin.

25.09. Główny geolog kraju Henryk Jacek Jezierski, nadzorujący pracę prezesa Wyższego Urzędu Górniczego, wystąpił do ministra gospodarki o zmianę *Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenia ruchu oraz specjalistycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w podziemnych zakładach górniczych*. Jest to akt wykonawczy do ustawy *Prawo geologiczne i górnicze*, określający zasady bezpiecznego prowadzenia działalności górniczej. Główny geolog kraju zaproponował wprowadzenie obowiązku instalowania kamer telewizji przemysłowej w kopalniach o najwyższym stopniu zagrożenia metanowego oraz wodnego.

26–29.09. W Bukowinie Tatrzańskiej odbył się LXXIX Zjazd Naukowy Polskiego Towarzystwa Geologicznego pt. *Budowa geologiczna Tatr i Podhala ze szczególnym uwzględnieniem zjawisk geotermalnych na Podhalu*. Organizatorem zjazdu był Oddział Krakowski PTG we

współpracy z Oddziałem Karpackim Państwowego Instytutu Geologicznego — Państwowego Instytut Badawczego oraz Instytutem Nauk Geologicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego.

28.09. W Leszczach koło Koła otwarto nową placówkę edukacyjno-muzealną Państwowego Instytutu Geologicznego — Państwowego Instytut Badawczego. W odrestaurowanym dworku na terenie Archiwum Rdzeni Wiertniczych i Próbek Geologicznych PIG w Leszczach zorganizowano salę wystawową poświęconą największemu bogactwu naturalnemu regionu — soli kamiennej oraz izbę pamięci poświęconą gen. Tadeuszowi Kutrzebie, który stacjonował w dworku wraz ze sztabem Armii Poznań w dniu 7 września 1939 r. Podczas uroczystości otwarcia wśród zaproszonych gości byli: podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, główny geolog kraju Henryk Jacek Jezierski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki Katarzyna Sobierajska, senator Ireneusz Niewiarowski, poseł Jan Rzymelka, starosta powiatu kolskiego Wieńczysław Oblizajek, burmistrz Kłodawy Józef Chudy, prezes kopalni soli *Kłodawa* SA Marek Skrzypczak, wojewódzki konserwator zabytków Aleksander Starzyński oraz inni przedstawiciele lokalnych władz administracji państwowej.

28.09. We Wrocławiu odbyła się sesja naukowa pod patronatem rektora Uniwersytetu Wrocławskiego prof. dr. hab. Marka Bojarskiego pt. *Postęp w rozpoznaniu zasobów wód podziemnych Sudetów i ich przedpola*, zorganizowana w 100. rocznicę urodzin doc. Michała Różyckiego przez Instytut Nauk Geologicznych UW.

28–30.09. W Św. Katarzynie k. Kielc odbyły się 7. Warsztaty Mikropaleontologiczne MIKRO-2009, zorganizowane przez Instytut Paleobiologii Polskiej Akademii Nauk i Fundację Grzybowski.

1.10. Główny Instytut Górnictwa w Katowicach oraz Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrze formalnie rozpoczęły realizację największego projektu inwestycyjnego w infrastrukturę badawczą na Śląsku — budowę Centrum Czystych Technologii Węglowych. To przedsięwzięcie, z listy projektów kluczowych Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, jest współfinansowane przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Jego wartość to prawie 162 mln zł (45 mln euro). Dofinansowanie ze środków unijnych wynosi około 137 mln zł (38 mln euro). W ramach projektu zostaną wybudowane i wyposażone nowoczesne laboratoria badawcze w Katowicach i Zabrzu oraz dwie instalacje badawczo-technologiczne w Mikołowie i Zabrzu, gdzie powstaną m.in. instalacje podziemnego i naziemnego zgazowania węgla. Inwestycja umożliwi prowadzenie badań w różnej skali: od laboratoryjnej i wielkolaboratoryjnej do badań pilotażowych.

5.10. W Galerii Prezydenckiej Urzędu Miasta Szczecina otwarto wystawę *Ziemia Gigantów*, przygotowaną z inicjatywy Doroty Jańczuk, geologa powiatowego Urzędu Miasta Szczecina, przez szczeciński Zakład Regionalnej Geologii Pomorza Państwowego Instytutu Geologicznego

— Państwowego Instytut Badawczego. Wystawa prezentuje prace plastyczne dzieci nadesłane na konkurs pod tym samym tytułem, organizowany w 2009 r. przez PIG. W uroczystości wzięli udział m.in. zastępca prezydenta miasta Benjamin Chochulski, dyrektor Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Michał Przepiera i jego zastępca Dariusz Matejski oraz geolog powiatowy Dorota Jańczuk.

6.10. W Puławach otwarto wystawę plenerową *Gea — znaczy Ziemia*, przygotowaną przez Państwowy Instytut Geologiczny — Państwowy Instytut Badawczy. W uroczystości otwarcia wystawy uczestniczyła wiceprezydent miasta Ewa Wójcik.

7–9.10. W Ustroniu odbyła się III Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Innowacyjne rozwiązania rewitalizacji terenów zdegradowanych*, pod honorowym patronatem Waldemara Pawlaka — wicepremiera, ministra gospodarki, prof. Macieja Nowickiego — ministra środowiska, Zygmunta Łukaszczyka — wojewody śląskiego oraz Bogusława Śmigiełskiego — marszałka województwa śląskiego. Organizatorem konferencji był Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach.

8–9.10. W Jelitkowie (Gdańsk) odbyło się XIV Międzynarodowe Sympozjum Solne pod hasłem *Quo Vadis Sal*, organizowane przez Polskie Stowarzyszenie Górnictwa Solnego wspólnie z Państwowym Instytutem Geologicznym — Państwowym Instytutem Badawczym. Główny temat sympozjum brzmiał: *Bezpieczeństwo energetyczne: Magazynowanie paliw i bezpieczne składowanie w złożach soli kamiennej (perspektywy regionu gdańskiego)*, a prezentowane zagadnienia dotyczyły: 1) polityki państwa odnośnie do budowy magazynów paliw i składowisk w strukturach solnych jako elementu bezpieczeństwa energetycznego; 2) złóż soli w rejonie Zatoki Gdańskiej jako dogodnych obiektów geologicznych do budowy magazynów paliw i bezpiecznych składowisk; 3) budowy i eksploatacji magazynów i składowisk w złożach soli kamiennej oraz 4) wpływu ługownictwa podziemnego na środowisko — prawdy i fikcje.

11–14.10. W Zakopanem odbyła się XXIII Konferencja z cyklu Zagadnienia Surowców Energetycznych i Energii w Gospodarce Krajowej organizowana przez Komitet Gospodarki Surowcami Mineralnymi PAN w Krakowie.

13–14.10. W Głównym Instytucie Górnictwa w Katowicach gościła delegacja chilijska w składzie: Jose Manuel Silva — ambasador Republiki Chile w Polsce, Marina Teitelboim — sekretarz Ambasady, Carlos Herrero — chilijskie przedsiębiorstwo paliwowe ENAP, Cristina Victoriano — Narodowa Komisja ds. Energetyki, Carlos Silva — Uniwersytet Adolfa Ibaneza. Podczas spotkania przedstawiciele Chile wykazali duże zainteresowanie projektami dotyczącymi podziemnego składowania CO₂, podziemnego zgazowania węgla oraz nowoczesnymi technologiami górnictwymi. Podczas wizyty w Kopalni Doświadczalnej *Barbara* goście zapoznali się z zaawansowanymi rozwiązaniami naukowców GIG z zakresu bezpieczeństwa pracy zarówno w górnictwie, jak i w przemyśle.